

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felolvasó szerkesztő háborúba léte miatt a szerkesztésért felelős:
PURJESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2., telefon-szám: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " Egy hónapra 1 " 20

Az itthon való ellenség.

Makó, okt. 25.

Végül célját a háborúnak a mi részünkről mindnyájan ismerjük. A nemzet jóléte az, semmi más. A mi fiaink drága vére ezért hull; azért, hogy ebben az igazán csak most megismereteli hazában jóllakott emberek épülhessék meg a második évezred alapját; hogy jóllakott anyák szüljenek erős magyarokat a belőlünk eredő generációknak; azért áldozunk annyi vért és annyi milliórdot, hogy lit soha semmi-féle inség ne lehessen többé, se kenyérintés, se kultúrinség. A háború törvénye ez: add oda nyugalmasat, tested nyönyörű szépségét, lehed szines álmaid, véred vágyódásait, alku nélkül add oda egész magadat, hogy a milliók jóléthez jussanak. Zhezó! vérezzi, szenvedj el nem embernek való furdalmakat, viseld el a legretentőbb, a halálnál rosszabb kínzatienséget, mert hazád jövődö gazdaságának ez a föltétele. És a mi hőseink, az imáandó magyar fiúk harcolnak és véreznek, mert a háborúnak ez a törvénye, ez a maga megelégedési hősiesség, ez az isteni írás, ez a békés idők szentjeivel vetekedő önfeláldozás. S a mi ezzel ellenkezik, az a háború ellikája mögött van. Ami ezzel ellenkezik, az immorális. Erkölcsetelenség a katonáiól azt kívánni, hogy vére hullásával küzdjön a mi jövődönkért s ugyanebör itthon nemcsak nem tenni a jövődöért semmit, de egyenesen ellene dolgozni. Erkölcsetelenség itthon gazdaságára használni föl a háború, mikor mindenki a szegénységgek küzködik. Aki most jogosítan hasznot hajszol, az nemcsak a mai ekzisztenciáját gyöngli meg, hanem a nemzet jövőbeli megerősödésének lehetőségét is. Az ellenség, olyan, mint a kozák, vagy a komitási, annál is rosszabb, mert a mi fejtünk, nem gyűlölködő idegen nácó.

Sajnos, sokan vannak e fenségesen borzalmas háborúban olyanok, akik brutális éhséggel vetették magukat arra a csöpp velőre, mely gazdasági életünk gerincében még megmaradt. Ez a hiéna-had rávetette magát a kenyérre, a húsr, a kőszénre, mert ennek a háború semmi más, csak alkalom a mindennáron való meggazdagodásra. Mestersegesen elvonják az országtól a legnélkülözhetetlenebb élelmet, hogy mestersegesen megdrágítsák. Sok a termelő, akiből pusztító lett, a nagykereskedő, akiknek fizetli állása az utónállólával egyezik, olyan sok, hogy garzdálkodásukat a kivételek nem bírják ellensúlyozni. És az ország ki van szolgáltatva ennek a sáskahadnak, amely könyörtelenebbül hajlja be rajtunk a hadisarcot,

mint ellenség hajhatná. Maguk a morális érzékű agráriusok felzúdulva kérdezik a hivatalos lapjukban: hogyan tudta eddig is tűrni a kormány, hogy ez az erkölcsetelenség fölött vessen a háború makkal az ellikájára? Aki a hadba vonult seregek harcképességét meggyöngyíteni igyekeznék, szzai a törvény ugy banna, mint árulóval. De hiszen a hadsereg a mi erőnköl íspálkodik a ki a mi erőnköl ellenség módjára fogyasztja, bizony áruló az. Miért hát kímélti őket?

Ha törvényt lehet hozni arról — és ez a törvény igazságos! — hogy a hadsereg részére képzészeközökkel is lehet élelmet rekvirálni, akkor lehessen törvényt hozni azok ellen is, akik az itthonmaradottaktól vonják el az élelmezés lehetőségét.

Sulyos büntetéssel kell megfékezni a háború uszorásait és a közönség érdekeit mákszimális szabásssai kell megvédeni. Ha a német állam megtehette ezt, a magyar is megteheti.

Megkezdődött a döntő csata az oroszokkal.

A harcvonalak derékhadai Ivangorod és Varsó felé nyomulnak.

A döntő csatákat három helyen vivják meg.

Saját és szövetséges hadsaink elhelyezkedéséből ma már egész biztonsággal lehet következtetni a közelben levő döntő csatákra, melyeket három helyen fognak megvívni. Egyik vonal Orosz-Lengyelországnak északi vidéke, hol főleg szövetségesaink fognak kezény csatát vívni a közös ellenséggel.

A másik hely Orosz-Lengyelországnak az Ivangorod-Varsói vizszi vonaltól délnyugatra fekvő vidéke. A harmadik a Przemysl alatt délkeleten elterő vidék.

E három ponton folynak most a nagy átkarolási kísérletek.

Ma híreink a következők:

HÁBORUNK AZ OROSZOKKAL.

500 kilométer hosszú vonalon.

Az északkeleti hadszíntéren ami seregeink és erős német haderők most már egy csaknem megszakított vonalon, amely a Keleti Kárpátok északi lejtől, Siary-Sambortól, a przemysli variól keletre fekvő terepet, a San alsó folyásáit

és a Visztula lengyel partjainak területét egészen a Plock vidékeig öleli föl, harcban állanak az orosz főerővel, amelyhez az oroszok kaukázusi, szibériai és turkesztáni csapatokat is fölvonaltatták.

A Kárpátokon át intézett támadásnak erős ellenséges haderőt vont magára.

Középgaliciában, ahol mindkét ellenfél megerősített állásokat foglalt el, általában még áll a harc. Przemysltől délkeletre és a San alsó folyásán csapataink az utóbbi napokban többrendbeli sikert értek el.

Orosz-lengyelországban mindkét fél részéről nagy erőket állítottak szembe, amelyek legszap óta az Ivangorod-Varsói vizszi vonaltól délnyugatra harcolnak.

Höfer, vezérőrnagy a vezérkar főnökének helyettese.

Elfogott orosz herceg.

Egy dandárparancsnok, aki a galiciai harcokban küzd, a következő levelet intézte Sopronba, Szilvásy Márton dr. udvari tanácsoshoz:

Kilenc tüközet és csata után, amelyekben résztvettem, Przemysl várába kerülünk, ahol teljesen körülfárva, három hétig ostrom

alatt állottunk... Több sikeres kirokna történt és az ellenségnek összes támadásait, rohamait — legutolsó október hó 5-7-án éjjel nappal 72 órán át egyhuzamban történtek — visszaverjük. Az oroszok óriási vereséget szenvedtek. Halomzámra fehédték a sáncok erős sővényei előtt a halottak és sebesültek. Magyar honvédek és népfelkelők főképen a dicőség, meri majdnem csupa olyan volt ott, ahol a föltámadások ellenük történtek... Igen sok hadifoglyot ejtünk. Egy tízezer fő különítményem egy orosz — 9. újánus ezredbeli önkéntest — Wladimir Jaschwill herceget is elfogás. Ut módos bántunk vele elragadtatva kálétkodott a magyarok mobilis bánásmódja miatt. Míg a sorokat írom, is dörög az ágyú, erős harc folyik a San mentén. Ezt a muzsikát egy héten át éjjel nappal hallottuk. Az ellenség mindenütt visszavonul és mi győzelmesen megyünk előre, reméljük, nemokára teljesen kiverjük őket Galiciától.

Varsó védelme.

Milánó, okt. 26.

„Az oroszok némasága“ címmel a Corriere della Sera rövid tudósítást közöl ma a Varsó körüli harcokról. A lisp Pétervárra küldött tudósítója a következőket jelent:

A katonai hatóságok még mindig a legteljesebb tartózkodást tanúsítják a nagy csata társasáról és jelleményeiről, pedig talán az egész hadjárásban ez a legnagyobb csata, mely a Lengyelországtól Nyugat Galiciáig terjedő óriási harcvonalon zajlik le, ahol két vagy három millió ember áll egymással szemben.

Eddig egy percig csak egy egy tényt lehet határozottan megállapítani: azt, hogy a németek tévesen voltak informálva Varsó állapotáról: azt hitték (?) ugyanis, hogy az oroszok nem védik Varsót és hogy ennél fogva hardcsapás nélkül elfoglalhatják Lengyelország fővárosát. A valóság pedig az, hogy az oroszok mindent megtettek Varsó védelmére, amelynek helyőrsége a reá bízott feladatnak nagyszerűen meg fog felelni.

A varsói hatóságok parancsot kaptak a menekülésre.

Bécs, okt. 26.

A Reichpost jelenté Berlijéből: Oroszországi hírek szerint Varsó valamennyi hatósága parancsot

kapott, hogy a német osztrák és magyar csapatok a várost harminc verszinyre megközelítik, Pétervárra meneküljön. A lakosság felszólítást kapott, hogy a várost hagyja el, mert a várat a végéig védelmezni fogják.

Az oroszok kiűritették Kolomeát.

Grác, okt. 26.

A Tagespost jelentése szerint az oroszok Kolomeát is kiűritették.

HIREK A NYUGOTI HARCTÉRRŐL.

Harcok a leghosszabb fronton

Frankfurt, október 26.

A „Corriere della Sera” jelenti Párisból: Négyszáz nap óta a németek az egész fronton megkísérelték támadásuk erejét, hogy átkarolási kísérleteik meggyőzésük után ki erőszakolják a francia front áttörését. Kedden a németek az Északi tengeri Woevr-ig terjedő 325 kilométer fronton intéztek támadást. Ez a leghosszabb front, amely valaha létezett. Amikor a németek visszavonultak, szerdán újra megkezdtek támadásukat, de ekkor már megelégelték azzal, hogy az északi szárnyat támadják La Bassee és a tenger között. Katonai kritikások azt vélik, hogy a Woevrenéi intézeti támadás leplezésére szolgál, mert ez utóból szárny ellen teremtik a fő támadást. A németeknek nincsen záradékukban, hogy elkerüljék a francia partvidékekre való behatolást, bár az angol flotta ott van.

SZERB HARCTÉRESEMÉNYEI.

Oroszország ultimátuma Bulgáriához.

Budapest, okt. 26.

Mint a „Vitoria” jelenti, Oroszország Bulgáriához ultimátumot intézett, mely szerint Oroszország, ha Bulgária továbbra is megengedi, hogy Németország bolgár területen át jöszereket szállítson Törökországba — azonnal megszállja a várnai és burgási kikötőket.

Albánok harca Klissura mellett.

Athén, okt. 26.

Janinából érkező híradások szerint Klissura mellett folyik a harc. Az albánok hadereje meghaladja az ötezer embert és tüzéséggel, gyorstüzérséggel rendelkezik, míg az autonóm csapatok csak igen kevés emberből állnak és éppen ezért vonultak vissza. Argyrosztróbiól azonban hamarosan segítőcsapatok indultak támogatásukra. Az albánok folytatják az epiruszi határok elleni támadásai-

kat és ezáltal az epiruszi kormány helyzetét fölőtte súlyosabbá tették, minthogy az annak rendelkezésére állított csekély segélyforrások teljesen kimerültek és a férőlakosság, kénytelen lévén a határokat védeni, nem szentelheti idejét békés munkásságának, mely módot nyújtana ahhoz, hogy az élethez szükségeseket megszerzhesse.

Kisásziából menekülnek a görögök.

Athén, okt. 26.

Naponta görög menekültek érkeznek ide Kisásziából. Október 21-én ezerötven menekülő érkezett a Pireuszba.

Menekülő macedóniai törökök.

Szófia, okt. 26.

Két nap óta a szerb hatóságok által Macedóniából kilökött számos muszlimán csoport érkezik ide Konstantinápolyba utaztatva.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár: Október 27. Kedd Róm korb. Szabina vt. Protestáns Szabina vt. Görög orosz október 14. Paraszkewe. Nap kel 6 óra 37 perckor, nyugszik 4 óra 41 perckor.

Időjárás. Lényegtelen hőváltozás és elvélve, inkább csak délen megkelefen, csapadékkal. Sürögnyomlás: hűvös, délen, keleten elvélve csapadék Déli hőmérséklet: 10 fok C.

Ujabb segédmunkások kellenek a katonaságnak. Pár nappal ezelőtt a szegedi katonai hatóság 80 olyan embert rendelt be Szegedre, akik a katonaságnál apróbb munkát teljesítenek. A berendelték nem katonák, így veszélyes munkára nem is alkalmazták őket. Ujabbban már 50 fiatalabb korú földműves és szőlőműves van szükség. Ezeknek kötelességük a hó 28-ig Makóváros katonai ügyosztályánál jelentkezni. E vállalkozás önkéntes, de ha önként nem jelennek meg, akkor az ilyen szőlőműves munka erőit egyszerűen bevonják. Azon, akik ilyen szolgálatra jelentkeznek, meleg ruhával és jó lábbalival kötelesek magukat ellátni.

Elmentek a fiatal katonák. Azok az 1892, 1893, 1894. évből hódolások kiket csak a napokban vizsgáltak meg Szegeden, ma vonultak be kiképzés végett csapatokhoz. A sok fiatal ember józanul, de jó kedvvel haladt az utcákon. A vasutnál sokan búcsúztak el tőlük és eljennének a jó kedvű fiatal katonákat, míg csak a vonat ki nem robbogott a pályaudvarról.

A katonaságnak szekerekre lesz szüksége. A hadügyi igazgatóság, mint a katonai ügyosztály Szegedről értesítik, a közel jövőben szüksége lesz bivaly vagy jármos ökrök kettős fogatú gazdasági szekerekre, ugyazlatán hajtókra. Ezeknek összerakását most fogantatják a szokat szükség szerint megkeresésre bearendelik.

Uj moratórium rendelet. Mint a „Bud. Tud.” jelenti, az október elején hatályba lépett új morató-

rium rendelet és a moratóriummal kapcsolatos eljárás szabályok körül a gyakorlatban fölmerült eltérő nézetek szükségessé tették az eljárási szabályok új megállapítását. Ezt tartalmazza az igazságügyminiszternek a hivatalos lap szombati számában közölteendő rendelete. Ez a rendelet is föntartja azt a mai szabályt, hogy moratórium alá eső pénztartozás iránt sem keresetet indítani, sem végrehajtást elrendelni vagy a már elrendelt végrehajtást foganatosítani nem lehet. E szabály alól több kivételt tesz a rendelet olyan esetekben, amelyekben a pörindítás vagy a végrehajtás az adós aránytalanul nem sújta és csak olyan vagyontárgyra irányul, amely már előbb kikérült az ő rendelkezése alól (például már bíról letétele van helyezve). Árverést, ugy, mint ma, semmitéle követelés kielégítésére sem lehet rendszerint foganatosítani, ingatlan-árverést csak utóajánlat esetében ingó-árverést pedig csak akkor lehet foganatosítani, ha a vevők versenye előreláthatóan nem hiányzik és az árveréstől eredmény várható. Tízteszen szabályozza még a rendelet a megengedett 10 és 25 százalékos részleteknek, a váltókamatokak pörletést, külföldi megkeresés alapján végrehajtás elrendelését, stb. és fontos rendelkezést tartalmaz arról, hogy külföldi hitelezőnek beföldő levő zálogára vagy letétele nézve a bíróság a külföldi hitelező szabvány rendelkezését korlátozó intézkedéseket tehet. A rendelet a kihirdetéssel életbe lép.

Anyakönyvi hírek. Házasságot kötöttek: Szabolcsi Imre Kis Máriával — Elhaltak: Juhász Mihály 3 hónapos, Sóki Mihály 52 éves, Raffai István 60 éves, Szabó Erzsébet 21 hónapos, Martonosi József 60 éves, Ha Tóth János 55 éves korában.

A városi választások elleni felebbezésekről

Több rendbeli felebbezést nyújtottak be a városi tisztviselők választása ellen. Érdekesebb ezek közül az a felebbezés, amit Csanádmegye főjegyzője, Tarnay Ivor szerkesztett a polgármester választása ellen. E beadványhoz ugyan avatlanul kéz nem nyúlhatott, tartalmát olvasni nem lehetett, mert a vármegyeli kezelő a polgármesterhez utasította az érdeklődőt, a polgármester ellenben kijelentette, hogy a városhoz a felebbezés egy pillanatra sem került. Mióta lehet a titkos burkolásnak, hogy t. i. egy közérdekből nem tilkos akként kezelendő beadványt nem lehet elolvasni, — megfontolni nem lehet.

A felebbezés, amint kivívárgott, a polgármester választás ellen szól és egy közigazgatási bírósági határozatból indul ki. E szerint az a körülmény, hogy a kijelölt választmányi két tagot nem a tisztviselő szék, hanem előzőleg a képviselőtestület választotta meg, megsemmisítési okul nem szolgálhat. A felebbezés szerint tehát „a contrario” nem volt szabályos ez a választás, amikor a tisztújító közgyűlés választotta meg a kijelölt két választmányi tagot.

Lehet, hogy eredményre vezet a felebbezés, lehet hogy nem. Az képezi itt a pikantériát, hogy Csa-

nádmegye első tisztviselőjének, az alispánnak rendelkezése ellen, Csanádmegye főjegyzője támadta meg a választás a lakosságát, akkor, amikor a főjegyző ur is részt vett a választáson.

Önkéntlenül felmerült itt az a kérdés, vajjon megsemmisítendőnek találta volna a főjegyző ur a választást, ha más az eredmény? Valószínűleg! Hiszen az épen a külföldön, hogy a főjegyző ur csupán csak a polgármester választást találta sérelmesnek, pedig egy kaptafára ment több más tisztviselő választása is.

A most ismertetett felebbezést figyelembe véve, az I. alkaptány, Bóna Pál választását támadta meg Szűcs József városi képviselő. Felebbezését többek között arra alapítja, hogy ha helytálló a főjegyző felebbezésében foglalt okoskodás, annál inkább el kell fogadni azt az I. alkaptány választására nézve. Rámutat a felebbezés azon körülményre, hogy a képviselőtestületnek módjában sem volt a tisztújító közgyűlést megelőzőleg kijelölt tagokat választani. A pályázatot ugyanis október 12-én déli 12 órakor járt le, és a választás másnap 10 órakor ejtették meg. Tehát a netáni szabálytalanság a városi képviselőtestület részéről elkerülhető sem volt.

Szokatlan és furcsa ellenben, hogy a pályázat és választás között egy napi kézagot [sem hagyottak, különösen, amidőn a vármegyei főjegyző már ugy talalta, hogy az előző választás nem szabályos. Mire volt jó a nagy sietség, hiszen a hivatali teendőket voltak látva; a törvény szerinti a kapitány nem hagyhatta el állását. Az egyszeri csiga is hét évig mászott felefelé egy fira és mikor a fa derekáról lezuhant, azt nyögte: „mindig mondtam, hogy mire jó az a nagy sietség.”

A választás ellen az is indokul szolgál a felebbezésben, hogy a komoly pályázót nem jelölték és így az autonóm jogtalan megcsorbítva. A választópolgárok nem gyakorolhatták szabadszon jogukat; ott a választás előtti pillanatban halottak egy idegen nevei, valamint Kovács Bélaéi, és mégis ez a jelölt majd szanyi szavazatot kapott, mint a volt alkaptány.

Tény az, hogy akiket jelöltek, más hivatali töltenek be az önkormányzati szándék nélkül, ezéért pedig egy gyakorló ügyvéd volt a megválasztott, aki rögtön is is mondott.

A két felebbezés egymás mellett, egy uton halad, vajjon egy cél érdekében el, vajjon egyazon sors jut-e osztályrészükül?

POÓR ENDRE
gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM
gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szepítő, májoltó, erez- és köztörvesség és mindenféle bőrtisztátalanság ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajlíjtó szer.

Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajlíjtó 1 korona. Ezen piporészerek több kiállításos érmekkel lettek kiállítva.

A trónörökospár gyilkosai.

A védőbeszéd.

Az ügyész vádbeszéde után, — mint Szerajevóból jelentik, — Feldbauer Miksa dr. védő megtartja a védőbeszédet. Princip vádlottat illetően kifejti, hogy a vádlott a belgrádi gonosztervek áldozata. A védő nézete szerint Princip csak a gyilkosság büntetést követel. Tekintetbe kell venni, hogy a tett elkövetésekor nem töltötte be huszadik életévét.

Milovics Jakab vádlottat védője közönséges teeségnek tartja, akinek a házaáruláshoz vagy a gyilkossághoz semmi köze sincs.

Forkapics vádlottat illetően azt fejtegeti a védő, hogy Forkapics a tervezett gyilkosságról mitsem tudott és erre vonatkozólag nem is merült fel kellő bizonyíték ellene.

Ezután Premuzics dr. védő beszélt: Az összes vádlottak közül Cabrinovics a legszimpatikusabb előtte, mert ő nála a tárgyalás folyamán szelid emberi érzéseket tapasztalt.

Jovanovics Misko vádlottat illetően azt mondja a védő, hogy semmi más vád nem terhelheti, mint csak az, hogy teljesen ártatlanul átvette a bombákat és revolvereket és azokat Dobojig vitte.

Korovics Milar vádlott pedig egy egyszerű paraszt, aiből minden érelem hiányzott az iránt, hogy házában mi történt Cubrilov os és az összeesküvők között.

Zagorac Branko vádlott a védő nézete szerint nem vehette komolyan Cubrilovics Vázó vádlottak az elkövetendő merényletről tett nyilatkozatait és így nem is volt köteles a tervezett merényletet följelenteni.

Perisics dr. védő Popovics Cvjetko vádlott tetében nem lát házaárulást, mert a merénylet elkövetésének fő indítókait ez a vádlott nem is ismerte.

Sijepanovics Szvijan vádlott a védő szerint nem tudta, hogy Princip és Grabez hová mennek és mit terveznek. Momcsinovic és Sadilo, valamint ez utóbbi feleségét illetően azt fejtegeti a védő, hogy ezeknek inkriminált cselekedetei büncselekmény tényálladékat egyáltalán nem foglalják magukban.

Siruppel védő azt fejtegeti, hogy Grabez: mások csábították el, hogy csatlakozzék az összeesküvéshez. Micsics Mico vádlottól nem nyert beigazolást, hogy tudta volna, hogy Princip és Grabez milyen tervekkel foglalkoznak. Korovics Jovót illetően pedig nem nyert bizonyítást az, hogy ottthon lett volna, amikor Princip és Grabez nála voltak. Perim Marko vádlott tudott ugyan a tervezett merényletről, de annak részleteibe nem avatott be.

Ezután Zistler dr. Cubrilovics Veljko védő emelkedik szólásra.

Arra kéri a törvényszéket, hogy ne befolyásoltassa magát semmiféle szentimentális érzésektől, mert végeredményben a gyilkosság, ha trónörökös ellen követik is el, jogilag nem bírálható el másképp, mint bárki másnak a megölése. Ezt belátja a védő, hogy az az állítása, hogy Bosznia és Hercegovinának a monarchiától való elszakítása mint törekvés nem büntethető a házaárulás büntetésével, abszurdumnak hangzik, de ezt az ő axiómája és a szantofanói békére hivatkozva, az an nexiósi akta és a bosnyák-hercegovinai büntetőtörvénykönyv világos rendelkezései ellenére is azt igyekszik kimutatni, hogy Bosznia és Hercegovina nem tartozik Ausztria-Magyarországhoz, miért is ilyen házaárulás büncselekményét elkövetni nem lehet.

Az elnök többször rendentásítja a védőt és felszólítja, hogy térjen a tárgyra.

A védő odáig megy fejtegetéseiben,

hogy azt állítja, hogy ez a büncselekmény nem is tartozik ennek a törvényszéknek a hatáskörébe és törvényhozásukat hiányosnak és elhanyagoltnak mondja. A büntetőtanács ezért a sértő kifejezésért a védőt rendentásítja. A védő ezután azt igyekszik bizonyítani, hogy nincsen beigazolva az, hogy Cubrilovics Veljko vádlott tudott volna arról, hogy a Princip és Grabez által hozott fegyverek merénylet elkövetésére szolgálnak.

Makó város hadi szolgálatásai.

A honvéd kerületi parancsnokság megkeresése.

A szegedi honvéd kerületi parancsnokság ma megkeresést intézett Makó város katonai ügyosztályához, hogy mintán a Sziged helyőrségi állomáson elhelyezett csapatok részére a mozgósítás első napjától kezdve szükséges járművek mindaddig Sziged városából, a dorozsmai és törökkanizsai járásokból és Hódmezővásárhely városból igényeltek és állítottak elő, úgy hogy az alkalmos járművek és igavonó állatok állománya az említett helyeken egyszerűen teljesen kimerült, szükségessé vált, hogy most, november 1-től egyelőre november 15-ig tehát még 15 napig a szükséges járművek és igavonók Makó városból állítsanak elő.

November 1-től 15-ig naponta Makóról 50 darab kettős lovas, teherszállításra alkalmas jármű állítandó ki, melyek kincstári javaknak Szigedre való fuvarozására fogják használni. Az állított helye Sziged, Mars-tér, (közös hadsereg lakotanya mellett) ahol a járművek naponta legkésőbb reggel 6 órakor beérkezendők, a azok átvételét egy e célra való polgári bizottság intézi.

A kiállítandó járművek után naponta az anyagi teljesítmény értéke 6 korona, személyi teljesítményért 3 koronát fogják fizetni. Főhivatásnak tehát mindazok a fő és kocsifutásdosok, akik önként vállalkoznak a szolgálatásra, hogy jelentkezésük be Gira Sándor főjegyzőnek a hó 30-ig. Tanszékos önkénti szolgálatnál a kért erőket, mert ebben esetben karhatalommal fogják rekvirálni.

Makó város jószívűsége.

Adományok a katonák részére.

A harmadik szállításban városunkból a következők adományoztak teli holmikát a katonák részére: Makói Államilag segélyezett polgári leányiskola 70 drb. hősapka, 90 drb. haskötő, 70 pár térdvédő, 76 pár csuklóvédő, 30 pár kapca, 2 pár téli harisnya és 1 csomag tépés. A fenti mennyiségben foglaltatik a polg. leányisk. tantszéktele, a növendékek, továbbá K. Szabó Lajosné által adományozott 12 drb. haskötő, Kiss Pirocska 4 drb. hősapka, Mautska Gyuláné 2 drb. hősapka, 2 pár térdvédő, 2 pár érmelegítő, 2 haskötő, Smajda Mihályné 2 pár érmelegítő, Tóth Iona és Róza 4 darab haskötő, Nagy Károlyné református lelkészne által adományozott 3 hősapka, 3 pár térdvédő, 3 pár érmelegítő és 3 darab haskötő. Szentpéteri Józsefné 1 pár térd

védő, 1 pár csuklóvédő, 1 hősapka, 1 hasvédő és 1 pár kapca, Hervay Istvánné 4 hősapka, 1 pár térdvédő, Özv. Ott Károlyné 10 hasvédő, 10 pár kapca, Özv. Tettamenti Károlyné 1 karmantyú, Tettamenti Bálné 1 szőrme sapka, 1 karmantyú, Pataky Albinné 5 hősapka, 2 pár térdvédő, Dominusz Dzsóné 2 hősapka, 2 pár érmelegítő, Ehrenfeld Bernátné és Spitz Márkné 6 hősapka, 6 pár térdvédő, 6 pár csuklóvédő, 6 haskötő, Özv. Gyurik Lajosné 1 hősapka, 1 pár csuklóvédő, Goltner Lajosné 3 pár térdvédő, 4 pár csuklóvédő, 4 haskötő, 4 hősapka, Kolozsy Károlyné 2 hősapka, 2 pár csuklóvédő, 8 haskötő, 1 pár kapca, Tókey Jenőné 3 hősapka, 2 gyermek karmantyú és 2 gyermek szőrme gallér, Makói belterületi állami iskola Kiss Juliska vezetése alatt álló IV-ik oszt. növendékei: 8 hősapka, 4 pár csuklóvédő, Muresánné Lélek Piros vezetése alatt álló III-ik oszt. növendékei: 19 hősapka, 10 pár csuklóvédő, 1 haskötő, Nyilassy Mária vezetése alatt álló III/c oszt. növendékei: 3 pár csuklóvédő, Strausz Emma tanítónő vezetése alatt álló V. és VI. oszt. növendékei 20 hősapka, 10 pár csuklóvédő, 20 pár térdmelegítő.

A II-ik szállítás alkalmával a makói belterületi állami isk. által adományozott téli melegítő mennyiségben bennfoglalattott Kiss Juliska tanítónő által adományozott 3 pár csuklóvédő, Muresánné Lélek Piros 1 hősapka, Tarnay Iona 3 pár csuklóvédő, Bálné Tóth Iona 3 hősapka, 11 pár csuklóvédő, Makuczáné Tokos Juliska 8 hősapka, 6 pár csuklóvédő és Strausz Emma tanítónő által adományozott 10 hősapka és 3 pár csuklóvédő.

Makói rom. kath. tantszék 10 hősapka, 7 pár térdmelegítő és 11 pár érmelegítő.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelméi.

(636)

85. fejezet.

Herceg és komédiás.

Mária elámulott.

— Lehetséges volna? rebegte határozatlan meglepetéssel? ... Nem, nem! A láz beszél a hercegről! Megbocsátása? Nem elvezné a házasságot, azt, hogy én a herceg mostohája legyek?

A herceg mosolygott.

— Igen, elfogadom mostohámat, a szív és nem a láz beszél belőlem!

Az ajtón a hercegné rontott be.

— Ez a haszontalan perszóna itt? kérdé lílegve és gyűlölettel szikszó szemekkel.

— Ne bánisd őt eddig, mondá Vilmos herceg halván, Mária kis-szszony tisztességes és becsületes leány, méltatlanul bántottam meg, s e pillanattól kezdve — édes mostohámat tiszteltan bennem.

— Édes mostohámat? ámítok-dolt a hercegnő.

— Amália, szűt a herceg, ha szeretsz, ha azt akarod, hogy meggyógyuljak, nyujtsál kezet e hölgynek és szerezd őt!

A hercegnő nem értette mi történt.

Férje kérielő szavai folytán azonban gépiesen kezelt nyújtott Mártának, ki sírva borult a hercegnő lábához, a herceg ágya elé.

86. fejezet.

Az eljegyzés.

Az Öreg Morello herceg palotájának ablakaiból fényes világosság lóvelt le az utcára. A művész faragásokkal díszített kapujló tárva volt a az előkelő fogatok egymásután hozták Róma főrangú urait és hölgyeit.

Az Öreg herceg és Mária eljegyzési ünnepélyét tartották.

Az ifjú Morello herceg kapott sebében súlyos betegen feküdt vil-lájában, de ez az Öreget nem gá-tolta, hogy az eljegyzést meg-tartsa.

(Folyt. köv.)

IRODALOM.

A Világháború képes krónikája. I. füzet Brád Ferenc és Testvére kiadása. Ára 40 fillér. Fiaink háboruban vannak és kardok irják véres lapokra a történelmet. Hazai Hugó a „Világháború képes krónikája” szerkesztője egyik kezében tollal, a másikban fotográfáló masinával rögzíti meg e nagy időknek nagyjelentőségű eseményeit.

A jeles író az „Öszem” című katonai lapok szerkesztője a katonai szakirodalomban évek óta kifejtett tevékenysége révén biztosított nyújt arra nézve, hogy olyan értékes munkával gyarapodik az irodalom, mely az elesett hőskönek emléke az őlknek legérdekesebb olvasmánya és a történelmi forrásmunkája lesz. Szerző avatott tollal mindenki által könnyen megérthető irodalmi stílusban dolgozza fel a háborút megelőző már megtörtént és történelmi eseményeket, melyek 40 filléres füzetekben 2 heti időközökben fognak megjelenni. A most megjelent első füzetből a háború közvetlen előzményeit ismeri meg az olvasó. A következő füzetekben a közeli események lesznek számos kép, csatadalok és térképpel díszítve. Az érdekes, szép és tartalmasnak ígérkező könyv különös tekintettel fogja a mi fiaink hőreit tárgyálni és így bizonyára hazánk minden polgára nagy érdeklődéssel fogja azt olvasni; hiszen alig van valaki, kinek fia, vagy hozzátartozójáról ne lenne abban szó.

A most megjelent I. füzet igen szép kiállításban Bárd Ferenc és Testvére budapesti kiadócégnél jelent meg, ahol azt füzetként 40 filléért megrendelhető, de bármely jóhírű könyvkereskedésben is kapható.

Elismert legjobb motorok!

Világhírű eredeti „Körting” Diesel motorok

Szivőgáz

és benzinmotorok.

Csöplőgarnitárak benzin- és nyersolajlokomobillal. Benzin-magánjárók.

Meglepető újdonság!

Nyersolajmotorok keresztfejvezetékekkel.

Gellért Ignác és Társa

mérnökiroda
Budapest, V. Kohány-utca 4. szám.
Sejtelődékben kérjen! Ittaniul Aranjánító
Legmesszebbmenő jótállás!
Kedvező fizetési feltételek!

Állítsa meg
a rikkancsot és
kérjen tőle egy
„Makói Független Ujság”-
ot, megtalálja
benne amire szük-
sége van.

Kiadó hagymaföld
szőlőség, gabona és lucernásnak
Iritz Miksánál.

Egy szobás
garzon lakás

előszobával, vilanyvilágítással,
kis verandával **KIADÓ.**

Cím a kiadóhivatalban.

**A Zeidler-gőzmalomban
szénsalak kapható.**

A durvább szénsalak ára ko-
sinként 2 korona, finomabb
3 „ „

Értesítés! Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására
hozni, hogy Szt. János-tér 20. sz. a. (saját házámban
gazdasági gépraktáramban a legújabb modelű
JOHNSTON kéveköti aratógépek már megérkeztek
és szokot a legolcsóbb árban bocsájtom
nagybecsű vevőim rendelkezésére.

Johnston-féle aratógépek Makón és környékén több mint 300
gazdánál működnek, azok legnagyobb meglepéde-
sére, ami lényes bizonyítéka az aratógépek kifogástalan voltának,
agyszintén má megérkeztek a legújabb négyzetes kukorica ültetők
ls. — Ugy az aratógépek, mint a kukorica ültető gépek állandóan
teljesen felszerelve vannak raktáron. Fontos még az, hogy arató-
gépek részei nálam egész éven át kaphatók. A legsürgősebb mun-
kaidőben sem történik az aratásnál leunakadás. — Raktáron tar-
tok kitűnő Sisal-féle kéveköti zsineget, elsőrendű gépolajat, Bacher-
féle ekéket amerikai tüköracél kormánynyal, Imperátor mű-
trágya és magvető gépeket, saját találmányú vessző utászatu vas-
pálcás boronékat, répa és szecskavágókat. — Együttal bátorko-
dom a t. gazdaközönség figyelmét felhívni a legmodernebb gé-
pekkel és szerszámokkal felszerelt gépjavitó műhelyemre, ahol
mindennemű javításokat a legszakoszerűbben, jutányos áron készí-
tek autogén hegesztő gépemmel a legkomplicáltabb munkákat
végzem. — Vizvezeték és fürdők teljes berendezését jutányos áron
vállalom. — Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlva,
maradtam kiváló tisztelettel

LIPTÁK BÉLA mezőgazdasági gépraktára és javító mű-
helye Makó, Szent János-tér 20. ujszám.
Saját készítésű szabadalmazott hagymakapák állandóan raktáron.
Részletfizetési kedvezmények. Telefon szám 126.

Háboruban levőknek
küldött csomagból ki ne feledjen egy üveg
BOROLIN nevű sóbor-
szesz háziszert,
mely hamarosan megszünteti a szeggyűléseket és szúrásokban
szervenőök fájdalmait és új erőt ad a kimerült testnek. — Ára
1-20, 2 és 2-50 korona.
Készíti Borovszky K., Bpest, II. Margitrapart 47.
Makón kapható Popper Gyula drogeriájában, Ióter.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

::: KÖNYVNYOMDA ::: : LAPKADÓ VÁLLALAT :

Elvállal:

- Eljegyzési kártyák,
- Meghívók,
- Üzleti könyvek,
- Számlák,
- Levélpapírok,
- Borítékok,
- Névjegyek,
- Könyvek, folyóiratok,
- Gyászlapok és
- Falragaszok előállítását.

Telefon szám 124.

A
MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG
a vármegye legelterjedtebb
x x x x napilapja. x x x x

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben, házhoz hozva:
Egész évre . . . 7 korona.
Fél " . . . 3 K. 50 F.
Egy óra 60 fill.

Vidékre, postán küldve:
Egész évre . . . 14 kor.
Fél " . . . 7 " .
Negyed " . . . 3-50 f.
Egy óra 1 kor. 20 fill.

Hirdetéseket felvesz a
o o o kiadóhivatal o o o

Telefon szám 124.